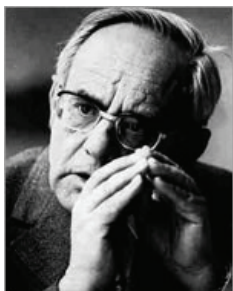

DVASINIAI SKAITYMAI

Karlas Rahneris

JAUNAS KRIKŠČIONIS

Jaunystė yra optimistiška. Tokio amžiaus žmogui visas gyvenimas yra prieš akis. Gyvenimas jo dar nenuvylė, jis vis dar kyla aukštyn. Žmogus labiau suvokia ne savo ribotumus, o galimybes. Jis pradėjo jausti tas galimybes; jis suvokia save kaip asmenį, kuris pats sau yra ir uždavinys, ir atlygis. Todėl jis yra *etinis asmuo* ypatinga šio žodžio prasme. Etikos klausimai jį domina todėl, kad yra tiesiogiai susiję su tuo, ką žmogus patiria kaip tik šią akimirka, o būtent, nepriklausomą savo gyvenimo statymą. Todėl religiniai klausimai ir sumanymai jį traukia etiniu aspektu. Be to, jaunas žmogus orientuojasi į pasaulį, ypač tai pasakytina apie vaikiną; jis siekia atskleisti save per tam tikrą objektą, apčiuopiamą laimėjimą, tokį, kurį būtų galima parodyti kitiems žmonėms, ir nėra linkęs mėgautis vidiniu gyvenimu. Štai kodėl, pavyzdžiui, tokia amžiuje taip domimasi sportu. Jaunas žmogus, jei taip galima sakyti, yra optimistinių varžybų nugalėtojas: jis mato gyvenimą kaip kovą, bet ne tiek kaip kovą su bergždumu ir mirtimi, kurią tenka pralaimėti, bet veikiau kaip rungtynes, kuriose galima nugalėti.

Todėl religijos prasme jis dar nesuvokia to visiško blogio, kuris yra nuodėmė. Jis iš esmės susiduria su juo kaip su nesėkme (kol kas), kai nepavyko kažin ko pasiekti, kaip iki galo neatliktą užduotį, kaip pripažinimą, kad jo etinis optimizmas dar nepasiekė tikslo, tačiau jis nesuabejoja galutine to tikslo sėkme, nepatiria jokios tikros baimės ir drebėjimo dėl savojo išganymo, iki gyvo kaulo persmelkiančio visą jo kaip asmens esybę. Jei jaunas žmogus visa tai patirtų, tai būtų liguisto neurotiškumo ženklas, o ne tikras religinis fenomenas. Todėl jaunas žmogus yra pasirengęs aktyviai askezei, savotiškai asketinei atleto savidrausmei. Šiuo atžvilgiu jis noriai priima tokius uždavinius ir reikalavimus, kuriuos galima paversti konkrečiais laimėjimais tol, kol jų atlikimas stiprina jo pozityvaus gyvenimo pojūtį, skatina jį suvokti save kaip aktyvų, sėkmingai veikiantį asmenį, savo jėgomis kuriantį sau pačiam gyvenimą. Jam Dievas veikiau yra absoliučiai nedviprasmiškas garantas, kad jo optimistinis požiūris į dalykus neturi paskęsti tamsiojoje būties pusėje, kurios kartkartėmis išnyrantį šešėlį, be abejo, mato net ir jaunas žmogus. Dievas jam kol kas yra ne galutinio „Taip“ objektas

mirties apsuptyje, o aukščiausia formulė, padaranti jaunatvišką jo optimizmą dar tiesesnę ir akivaizdesnę.

Be abejo, jaunas žmogus turi savų problemų, abejonių, netikrumų ir nusivylimų. Bet visa tai yra išraiška gyvenimo, tebekylančio aukštyn į išsipildymo viršūnę, o ne gyvenimo, kuris jau atrado savo ribas ir todėl dabar tik žiūri į Dievą kaip išsipildymą, anapus viso, kas jam priklauso, žvelgdamas iš slūgstančio gyvenimo bergždumo vidaus. Jaunas žmogus ieško savęs, pamažu pradėdamas patirti savo asmenybę ir atskleisti savo galimybes. Kadangi jis to dar nepasiekė, jis vis dar jaučiasi nesaugiai. Todėl draugija, kurios jis ieško, yra, viena vertus, tokia, kurią jis pats sau pasirenka (nes juk jis trokšta būti savarankiškas), ir kuri, kita vertus, sustiprina jo vis dar neužtikrintą savęs suvokimą: jo draugai, „šutvė“, nesvarbu, kokius pokyčius skirtingais laikais toji šutvė įgytų sociologinio pavidalo ir struktūros prasme.

Aptarę visus šiuos dalykus, turėsime pasakyti, kad jaunas krikščionis kol kas tiesiog negali įvaldyti visos krikščionybės kaip kažkokio egzistenciškai ir iš tiesų asmeniškai su-

vokto ir realizuoto dalyko. Kaipgi jis panorės suvokti, kad žmogus, nukryžiuotas ant gėdingo medžio, yra Viešpats, kuris nuo to medžio viešpatauja? Kaip jis panorės suprasti, kad tikėjimas reiškia tikėti tuo, kas paslėpta ir neįtikima, kad viltis viliasi ir tada, kai nebėra jokios vilties? Jam viso to dar nereikia; nors jis vis tiek turi būti tam atviras, jam kol kas apie tai reikia pasakyti tiek, kad būtų galima įduoti jam į rankas savotišką išankstinę schemą, kurios pagalba jis įstengtų vėliau išsiaiškinti tas

patirtis, įvesiančias jį į šiuos slėpinius, idant ateityje jis klaidingai jų neinterpretuotų ir nepaverstų abejone ir netikėjimu. Tačiau jaunatviškoje religijoje ypatingas ir esmingas dalykas yra ir turi būti *Dievas*, visagalis Viešpats ir galutinis gyvenimo pagrindas; Dievas, kuris duoda gyvybę, kuris augina, kuris duoda žmogui užduotį, sakydamas, kad jo šlovingoje tarnystėje mes turėsime pajungti sau žemę; kuris pašaukia mus į šviesą, kuris kiekvienam iš mūsų davė didįjį gyvenimo darbą, pats užtikrindamas jo sėkmę; Kristus, esantis šalia mūsų ir mūsų mylimas, kurio armijai mes priklausome, kurio sekėjai esame, nes jis yra nugalėtojas, narsus, tikras, ištikimas, mūsų brolis ir mūsų gyvenimo draugas; Bažnyčia, bendruomenė tų, kurių tikslas yra aukščiausias ir kurių gyvenimo vizija yra labiausiai visa aprėpianti, kurie kovoja už tai, kas iš tiesų yra geresnis pasaulis ir kurie ne tik tolimą praeitį, bet ir pačią tolimiausią ateitį gali laikyti sava.

„Mažoji studija“

PILIGRIMYSTĖ Į TĖVO NAMUS

Piligriminė kelionė visada nusėjama maldos, mąstymo, šlovinimo atkarpomis, kurios mus labiau priartina prie Dievo. Šių mokslo metų pradžioje seminarijos klierikai kartu su vadovybe dalyvavo net dvejuose piligriminiuose žygiuose. Apie Dievo sutikimą juose plačiau pasakoja klierikai Valentinas ir Mindaugas.

Klierikas Valentinas

Tapęs žmogumi Kristus susivienijo su kiekvienu žmogumi ir tapo gyvenimo piligrimystės į dangaus Tėvo namus kelrode žvaigžde. Tiek Senasis, tiek Naujasis Testamentas persmelktas Dievo kvietimo *keliuoti* drauge su Juo. Senajame Testamente – tai ištikimybės Viešpačiui ir pasitikėjimo juo kelionė. Naujajame Testamente

Kristus sako: „Aš esu *kelias*, tiesa ir gyvenimas“. Jėzus kviečia mus sekti Juo, kur kelio pabaigoje nugalėtojo laukia poilsis Tėvo glėbyje.

Jau tradicija, kad savo akademinius metus Vilniaus šventojo Juozapo kunigų seminarijos klierikai, pradeda piligrimine kelione į vieną iš Mergelės Marijos pagerbimo vietų. Tai nuostabus laikas, kai, dar neprasidėjus studijoms, galime padėkoti Marijai už vasarą, prašyti reikiamų malonių ateinantiems mokslo metams, tuo pačiu labiau pažįstame Lietuvos kraštą. Galiausiai, tai puikus metas su broliais aptarti vasaros stovyklų ir atostogų išpūdžius.

Praėjusiais metais aplankę Šiluvos, Krekenavos, Pivašiūnų šventoves, šiemet klierikai ir vadovybė keliavo į Marijampolę – miestą, pavadintą Dievo Motinos garbei, kai prieš 250 metų čia įsikūrė Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo kunigų marijonų vienuolija.

1934 m. į Marijampolės Šv. arkangelo Mykolo bažnyčią iš katedros perkėlus 1927 m. mirusio arkivyskupo Jurgio Matulaičio palaikus, ši bažnyčia tapo piligrimystės vieta. Prie šventu gyvenimu garsėjusio ganytojo kapo suklumpa ne tik Marijampolėje gyvenantys maldininkai ar piligrimai iš Lietuvos, bet ir iš kaimyninių kraštų.

Keliaudami prie Palaimintojo palaikų, turėjome siekti, kad arkivyskupo Jurgio pavyzdys uždegtų kiekvieno mūsų širdį nuoširdžiai trokšti šventumo, ugdyti nuolankumą ir uolumą, meldėme Palaimintojo užtarimo visur ir visada.

Pažinti palaimintąjį J. Matulaitį šiandien ypač aktualu ir reikalinga. Pirmiausia todėl, kad šventųjų – žmonių pagal Dievo širdį – pavyzdys visada bus svarbus liudijimas, jog tik Dievui teikiamas pirmumas leidžia veiksmingai atsispirti blogiui ir įkvėpia šių dienų krikščionis gyventi priešingai, nei siūlo sekuliarizmo bei materializmo persunktas pasaulis. Be to, palaimintasis Jurgis yra mūsų krašto ir mūsų epochos žmogus, todėl mums lengva „prisiliesti“ prie šio asmens. Arkivyskupo daiktai, jo nuotraukos, rankraščiai gyvai liudija silpname žmoguje veikiančią Viešpaties galybę. Tačiau svarbiausia, jog Palaimintojo kelias,

jo gyvenimas su Viešpačiu neapstulbina mūsų neįtikėtinais žygdarbiais. Priešingai, jis liudija ištikimybę kasdienos atsakomybėje, tylų šventumą, kuris kaip tik ir yra pavyzdys kiekvieno iš mūsų šventumo kelyje.

Savo piligrimystę pradėjome ankstyvą sekmadienio rytą. Kelionė nespėjo prailgti, nes išradingi klierikai supažindino visus su miestelių, kuriuos pravažiavome, turtinga istorija ir juose gyvenusių nusipelnusių žmonių gyvenimais. Klierikas Petras labai išsamiai supažindino su Trakų miestelio turtinga istorija bei dar turtingesne, šiais metais švenčiančią 600 metų jubiliejų, parapijos praeitimi. Klierikui Sauliui teko garbė pristatyti gimtąjį Aukštadvario miestelį. Nemažiau vaizdingai jis papasakojo apie „kartuvių kalno“ ir „velnio duobės“ pavadinimų kilmę ir su tuo susijusias legendas. Brolis Laurynas klierikus supažindino su garsiosiomis Stakliškėmis bei jose klestinčia pramone. Po klieriko Tado pasakojimo jau niekam nekilo klausimų kuo ypatingas Birštono kraštas. Galiausiai šešto kurso klierikas Mykolas, jausdamas širdyje nostalgiją, pristatė mūsų kukliai auditorijai Prienų miestelį. Būtent čia klierikas Mykolas leisdavo savo džiaugsmingas vasaros atostogas. Netrukus privažiavome Šunskų miestelį. Tai gana nedidelė parapija, kuriai vadovauja kun. Remigijus Gaidys. Parapijos istorijos įdomybes pristatė buvęs Vilkaviškio kunigų seminarijos rektorius kan. Kęstutis Žemaitis. Be istorinių faktų išgirdome ir įdomių pasakojimų, pavyzdžiui, kaip iš bažnyčios statybai skirtų plytų buvo pastatyti trys gyvenamieji namai arba kaip dar iki šiandien gulintis prie vartų akmuo sovietmečiu tarnavo tartum „sakykla“.

Pasistiprinę ir kunigo Rimanto palaiminti, leidomės link palaimintojo Jurgio gimtojo Lūginės kaimelio. Savo sunkią piligrimo kelią klierikai puošdavo šlovinimo giesmėmis ir malda. Abejingų tam nebuvo. Net ir dangus, sujaudintas gražios eisenos vaizdu, susigraudino - pradėjo lyti. Prisiminiau Šv. Teresėlės, kurios relikvijos neseniai apkeliaavo visą Lietuvą, žodžius: „siūsiu jums malonių lietu“. Atsiuntė. To gaivaus lietaus malonės mus persmelkė kiurai, tarytum šventoji norėjo kunigų metais mus apdovanoti dvigubai, tarsi po didelės sausros norėdama atgaivinti naujam gyvenimui.

Priėjome vietą, kur savo vaikystę leido palaimintasis Jurgutis. Vietą — paslaptinę savo praeitimi. Tarp medžių jau švytėjo koplytėlė. Vienas kitas netoliese esantis namas ir už kalvų matomas Marijampolės miestas. Tas pats keliukas, kuriuo keliaudavo į mokyklą, tas pats ažuolas prie kelio, kas ryt lydėjęs mažą Jurgutį. Čia pat - čiurlenanti Šešupė ir pieva, kur braidydavo. Taip, tai Lūginės kaimelis. Jo gimtasis. Vietos, kur brendo pasiryžimas *prie Dievo kilti ir Dievuje ilsėtis <...>, Dievuje skendėti* (Užrašai, 1910 m. lapkričio 24 d.)

Ponas Vidas – koplytėlės prižiūrėtojas – papasakojo apie Palaimintojo gyvenimą. Nelengvas mokslo, ligų ir vargo kelias. Užsiminė apie Palaimintąjį kaip asmenybę, kupiną dvasinės tvirtybės, pasitikėjimo, tolerancijos, diplomatijos. Palaimintojo Jurgio Matulaičio išgyvenimų amplitudė plati ir įvairi: skaidri, laiminga vaikystė tėvų namuose, šviesus motinos paveikslas (vėliau pasirodantis tik sapnuose, prisiminimuose, priešmirtinėje vizijoje), našlaičio dalia, fizinis skausmas

ir dvasinis nerimas, aukščiausiojo gėrio siekis, pašaukimo ir apsisprendimo malonė, aukštas savo misijos suvokimas, tarnystė ir pedagogo veikla – viskas, prie ko prisilietė Palaimintasis, kalbėjo apie tylų šventumą, dvasinę ramybę, kasdieninę atsakomybę bei kitus moralinius tvirtybės siekius. Arkivyskupas žinojo, jog tik Dievas padeda išverti ir pareigą atlikti iki galo, priimti visus tarnystės siunčiamus išmėginimus, nenurimti ir kasdinių darbų rutinoje ieškoti prasmingesnio bei kilnesnio gyvenimo tikslo įprasminimo. Jurgis Matulaitis taip mąstė ir taip gyveno. Palaimintojo nepalaužė buvimas ne tėvynėje, jis nesitenkino tik doru jam patikėtų pareigų atlikimu, bet ieškojo ir kitų veiklos sričių – atkūrė Marijonų vienuoliją, įkūrė Švč. Mergelės Marijos Nekaltojo Prasidėjimo vargdienių seserų vienuoliją.

Nemažiau įdomi yra ir koplytėlės Lūginėje atsiradimo istorija. Šią koplytėlę kasmet lanko vis gausesnės piligrimų grupės iš Lietuvos ir užsienio. Džiugu, kad prie šių piligrimų skaičiaus prisidėjome ir mes. Pasimeldę ir pailsėję, pajudėjome link Marijampolės.

Artėjome prie bazilikos, prie mūsų kelionės tikslo. Džiaugsmingi varpų dūžiai jau bylojo apie tikslo vietą. Mus pasitiko kun. Andrius su šv. Kryžiaus relikvija. Pagerbėme kryžių pabučiavimu. Juk būtent kryžius ėjo prieš mus, kryžiaus ženklą pradedame maldą, mūsų gyvenimo piligrimystėje kryžius yra priešakyje. Jėzus mus ragina nešti savo kryžių. Palaimintasis Jurgis Matulaitis apie tai žinojo ir paėmęs savo kryžių, leidosi į kelionę paskui Viešpatį.

Įžengus į Bazilikos vidų, užliejo neįprastas džiugesys. Kuklioje koplytėlėje ilsisi didis žmogus. Žmogus, kuris kantriai ir nuolankiai vykdė savo pašaukimą. „Blogį nugalėk gerumu“ – žodžiai užrašyti ant Palaimintajam skirto altoriaus, žodžiai – lydėję mus visą kelionę. Tebelydintys ir šiandien.

Marijampolės bazilikoje kartu su parapijiečiais šventėme Eucharistiją, o kupiną išgyvenimų dieną vainikavo Švč. Sakramento adoracija.

Kitą dieną klierikai susitiko su Vilkaviškio vyskupu Rimantu Norvila, kuris labai nuoširdžiai apžvelgė sielovados ypatumus vyskupijoje, Lietuvoje ir užsienyje, taip pat pasidalino puokšte praktinių patarimų kaip elgtis seminarijoje, pavyzdžiui, visų pirma, reikia žiūrėti „į save“; neteisti, nesmerkti ir neapkalbinėti

kitų, nes vis tiek suklysi dėl per menko išmanymo ir pan. Po susitikimo su vyskupu klierikai turėjo galimybę aplankyti pal. J. Matulaičio muziejų, spec. globos namus ar Vilkaviškio kuriją. Padėkoję už gražų priėmimą atsisveikinome su klebonu ir su linksmi nusiteikusių vyskupu emeritu Juozu Žemaičiu, švenčiančiu gražų jubiliejų.

Iš Marijampolės leidomės link Vilkaviškio. Čia mus pasitiko klebonas prel. Vytautas Gustaitis. Atstatytoje Vilkaviškio katedroje kartu su parapijiečiais šventėme šv. Mišias. Papietavę, nuvykome į Būdavonės miške esančią trijų kunigų nužudymo vietą, kurioje trys jauni Dievo ir žmonių tarnai buvo išniekinti ir nužudyti dėl meilės Kristui. Tai dar vienas stiprus liudijimas, kokia stipria meile turime degti dėl Kristaus ir dėl Evangelijos, dėl savo tikėjimo.

Mūsų kelionė ėjo į pabaigą. Pakeliui į Vilnių, aplankėme Aukštadvario parapiją. Klebonas, turėdamas ilgametę kunigavimo patirtį, pasidalino tarnystės kaimo parapijoje ypatumais. Anot jo, vienas esmingiausių dalykų siekiant išlikti kunigu yra brevijoriaus maldos neapleidimas ir savo misijos vykdymas. Ne bažnyčios (iš mažos raidės) statybininkais turime tapti, o Viešpaties kaimenės ganytojais.

Sparčiai besikeičiantys laikai nuolat kelia naujus iššūkius ir visuomenei, ir Dievo Bažnyčiai, bet esminiai pasirinkimai pasilieka tie patys: tiesa ar melas, garbingumas ar nešlovė, prasmingas ar beprasmis gyvenimas, širdies dosnumas ar egoizmas, „ateinu vykdyti, tavo, o Dieve, valios“ ar „netarnausiu“... Šventi žmonės savo žodžiu ir labiausiai pavyzdžiu parodo didžiųjų klausimų sprendimo kelius, vadovaujantis nenykstamais kriterijais, kilniausiu būdu įkūnytais Kristaus – Dievo ir Žmogaus – Žodyje ir gyvenime.

Gal dar nedaugelis išdrįsime su Palaimintoju Jurgiu susibičiuoti, atvirai pasikalbėti, leisti, kad jis rodytų mums kelią. Gal dar nedaugelis atradome Palaimintąjį kaip užtarėją savo reikaluose. Tačiau melskime Viešpatį, kad Jis Palaimintojo pavyzdžiu pažadintų daugelio širdžių troškimą siekti šventumo – tikrojo kiekvieno žmogaus tikslo ir vienintelės tikros laimės, kad paskatintų su pasitikėjimu kreiptis į Palaimintąjį meldžiant užtarimo sau, savo artimiesiems, Tėvynei ir visai Bažnyčiai.

Klierikas Mindaugas B.

Rugsėjo 12 dienos ankstų rytą prie Aušros Vartų Gailestingumo Motinos paveikslo susirinko virš 350 jaunų žmonių. Visų tikslas – nuo seno stebuklais garsėjančio Trakų Marijos paveikslo apilankymas. Man ši piligriminė kelionė buvo jau ketvirtoji, pirmą kartą iš Vilniaus iki Trakų pėdinau būdamas 13 metų.

Piligrimystės pradžioje kaip ir dera tikriems piligrimams, ant lapelių užrašėme savo asmenines intencijas. Juk keliaujam pas savo dangiškąją Mamą. Kai kažko prašom ar būnam prisidirbę, taip pat

i e š k o m
mamos, kad
u ž t a r t ū,
paguostų.
Be to ma-
mos visada
stengiasi
s u p r a s t i
savo vaikus
bei juos
a p s u p t i
savo globa.

Kardinolo išlydėti, su giesmėmis bei mojuodami vėliavomis ėjome rytinio Vilniaus gatvėmis. Visos kolonos priekyje buvo nešamas Jaunimo Dienų kryžius. Man buvo labai gražu, kai jaunimas keisdavosi ir vis kiti žmonės turėdavo galimybę panešėti šį krikščionybės ženklą. Kryžius tuo pačiu yra ženklas, kad mes kiekvienas nešam toje kelionėje savo gyvenimo kryžių ir norim po kelionės jį padaryti lengvesnį. Giesmės, šypsenos bei nuoširdžiai praeiviams mojančios rankos stebintiems žmonėms sukelia įvairių provokuojančių išgyvenimų, tai buvo matyti iš jų reakcijų: vieni šypsosi, kiti žegnojasi, tretį kokią repliką pasako ar tiesiog nusisuka.

Džiaugsmingai liudydami tikėjimą pasiekėme pirmąjį sustojimą. Užkandę bei trumpai pailsėję tęsėme savo kelionę. Apsipratę vieni su kitais, juk daugelis buvome nepažįstami ir atvykę iš skirtingų Vilniaus metropolijos parapijų - galėjome susipažinti artimiau. Tai vienas iš labiausiai mane žavinčių išgyvenimų piligriminėse kelionėse – bendrystė. Išgyvenimas to, kad visas „užtvaras“ bei „sienas“ griaua buvimas Dievo

žmonėmis. Dievo ieškojimas ar Jo artumo išgyvenimas piligriminėje kelionėje mus bent trumpam laikui padaro šeima. Tada gali drąsiai užkalbinti šalia pėdinančių piligrimų bei su juo susipažinti. Man tai yra stiprus bendrystės liudijimas, besitęsiantis nuo piligriminės kelionės, eitos būnant 13 metų, iki šios.

Bendrystės lydimi nukeliavome į Lentvarį, kur galėjome ilgiau pailsėti, papietauti bei dalyvauti Taize pamaldose, surengtose Lentvario parapijos jaunimo. Bažnyčioje tvyranti vėsuma, priminė apie didėjančių nuovargį, pritrintas kojas. Meditacinės Taizė bendruomenės giesmės nejučiomis kvietė trumpam snūstelėti. Bet pamaldų pabaigoje, keliaudamas per žmonių rankas, kryžius atsidūrė prie didžiųjų bažnyčios durų, o tai buvo ženklas, kad piligrimystė tęsiasi.

Keliaudami iš Lentvario mąstėme apie Kristaus kančią, turėjome laiko susikaupti bei buvome raginami susitaikyti su Dievu - kolonos gale kunigai visą kelionę klausė išpažinčių. Malda ir atgaila neatsiejami piligriminės kelionės palydovai. Malda garbiname Dievą ir išpažinties pagalba tyromis širdimis galime baigti kelionę, kuri mus perkeičia. Pasikeitimą išduoda piligrimų akys. Eina kas šlubčiodamas pavargęs, bet šypsosi ir spinduliuoja viduje tvyrančia ramybe. Kelionės

pradžioje turi jėgų ir daug troškimų, o pabaigoje jėgos išsenka, bet visada gauni vidinį sustiprinimą.

Vakarėjant pasiekėme Trakus ir žengėme džiaugsmingai, kaip iškovoję gerą kovą krikščionys: su giesmėmis, šūkiais, stipriai plevėsuojančiomis vėliavomis. Trakų klebono šlakstomi švęstu vandeniu išžengėme prie Mergelės Marijos, Lietuvos Globėjos, paveikslo. Altoriaus papėdėje sudėjome savo intencijas, kurios vėliau buvo sudegintos ir tik Dangui bei mums teliko žinomos. Visą kelionę vainikavo Eucharistijos šventimas, vadovaujamas Vilniaus arkivyskupo metropolito Audrio Juozo Bačkio. Tą vakarą Trakų bažnyčia buvo pilna žmonių, bet joje tvyrojo nuostabi ramybė. Pavargę, bet pagirdyta siela, piligrimai mojavo vėliavomis, giedojo giesmes ir dėkojo už savo gyvenimus Viešpačiui. Kelionėje vienijęsi kryžiaus nešimu, komunikijoje piligrimai vienijosi priimdami Kristaus kūną. Tai nuostabi dovana, maitinanti mūsų sielas ir teikianti jėgų pasiryžti būti ištikimais Dievo vaikais. Čia buvo visos kelionės pabaiga. Po Eucharistijos šventimo vakarieniavome ir patys išstvermingiausi dar trypėme šokdami, dainuodami bei giedodami. Jei ateityje bus rengiama tokia piligrimystė, būtinai stengsiuosi prisijungti ir aš. Jus, mieles skaitytojai, kviečiu padaryti tą patį. :)

MANO PARAPIJOS PORTRETAS

Klierikas Tadas R.

Vilniaus Kalvarijos

Šiaurinėje Vilniaus dalyje, netoli miesto pakraščio, driekiasi Verkių regioninis parkas. Jis sudarytas iš dviejų gana skirtingų dalių: pietinės, kurioje vyrauja kultūrinis paveldas ir šiaurinės, kurioje randamos svarbiausios gamtinės vertybės. Šiaurinė Verkių parko dalis garsi žaliaisiais ežerais (dėl didelio ištirpusių karbonatų kiekio), kurių didžiausi: Balsio, Mažojo ir Didžiojo gulbino. Ežerai

ilgi ir siauri, gilūs, o krantai statūs. Pietinėje parko dalyje, glaudžiasi išpūdingas Vilniaus Kalvarijų ir Šv. Kryžiaus Atradimo bažnyčios ansamblis, menantis įdomią ir permainingą istoriją, kurią aš ir norėčiau jums, mieli skaitytojai, papasakoti.

Vilniaus Kalvarijų ištakos siekia XIV a., kuomet didysis Lietuvos kunigaikštis Jogaila įsteigė Vilniaus vyskupiją ir Verkių žemes užrašė vyskupams. Tad tuo laikmečiu Verkiuose įsikūrė vyskupų rūmai. 1655 m. į Vilnių įsiveržusi rusų caro Aleksėjaus Michailovičiaus kazokų armija niokojo miestą. Kai 1661 m. Rusijos armiją pavyko išguiti iš Vilniaus, Vilniaus vyskupo Bialazarro iniciatyva, buvo nutarta įamžinti šią pergalę ir drauge atsidėkojant Dievui įrengti Verkių Kalvarijas.

Pirmoji bažnyčia ir kryžiaus kelio stotys buvo medinės. Deja, vyskupui Bialazarui nebuvo lemta įgyvendinti savo sumanymo, nes 1665 m. jį pasišaukė Viešpats. Bet statybos nesustojė. Rūpestį jomis perėmė Vilniaus vyskupas Aleksandras Sapiega, buvęs Žemaičių Kalvarijų įkūrėjo Tiškevičiaus pagalbininkas. Statybos tęsėsi dar septynerius metus. 1668 m. Vilniaus Kalvarijų globa buvo pavesta Vilniaus Dominikonams. Išpūdingas Kryžiaus kelio atidarymas įvyko 1669 m. per Sekmines, tuomet tikinčiuosius kryžiaus keliu vedė pats vyskupas Sapiega, kelią barstydamas iš Jeruzalės atvežtomis žemėmis. Nuo tada prasidėjo Vilniaus Kalvarijų apvaikščiojimo tradicija.

1675 m. sudegus medinei bažnyčiai, ją atstatyti ėmėsi naujieji Kalvarijų šeimininkai - Varšuvos dominikonai. Valdymo teisę jiems pavedė tuometinis vyskupas Mikalojus Pacas. Vilniaus dominikonai beveik 80 metų bandė atgauti Kalvarijas, kol savo

tikslą pasiekė: nuncijaus nutarimu 1755 m. Kalvarijos buvo sugrąžintos vilniečiams. Grįžus seniesiems šeimininkams vyko reikšmingi pokyčiai, pradėti dideli remonto darbai: užsimota pastatyti 20 mūrinių koplyčių bei vienuolyną.

Pastebėtina, kad nemažų nuostolių Vilniaus Kalvarijoms yra padariusi Napoleono armija, kuri 1812 m. bažnyčioje ir vienuolynė įrengė ligoninę. Kilus gaisrui buvo smarkiai apgadinti pastatai, sudegė biblioteka bei archyvas. Vėliau - 1842 m. vienuolyno fundacinės žemės caro valdžios buvo nusavintos ir 1850 m. uždarytas Verkių vienuolynas, o vienuoliai perkelti į Trakus. Kalvarijų bažnyčios administravimas buvo perleistas kunigams.

Iki XX a. vidurio, Kalvarijų ansamblio architektūra nedaug keitėsi, tačiau sovietmečiu, prasidėjus masinėms represijoms prieš katalikybę, jų neišvengė ir Vilniaus Kalvarijos. Iš pat pradžių, milicijos pagalba buvo bandoma sustabdyti maldininkų, plūstančių į Vilniaus Kalvarijas, būrius. Vėliau buvo kuriami įvairūs kryžiaus kelio naikinimo projektai. Nuspręsta šventas

vietas sunaikinti užstatant jas naujais tarybiniais pastatais. Taip pat buvo ketinta uždaryti ir Šv. Kryžiaus Atradimo bažnyčią. Galiausiai, 1962 m., kryžiaus kelio koplyčios viena po kitos buvo išsprogdintos. Nepalietos liko tik tos, kurios stovėjo bažnyčios šventoriuje, mat buvo baiminamasi, kad jas pradėjus sprogdinti, sugrius ir pati bažnyčia.

Tačiau, kad ir kokias represijas taikė sovietų valdžia, Vilniaus Kalvarijų ištrinti iš žmonių atminties nepavyko. Žmonės ir toliau jas lankė, sugriautų koplyčių vietose statydami kryželius ar tas vietas puošdami gėlėmis.

Lietuvai atgavus nepriklausomybę, tuometinis Kalvarijų bažnyčios klebonas Julius Baltušis, gavęs paramą, pradėjo planuoti Kalvarijų kryžiaus kelio koplyčių atstatymo darbus. Suklojus dvylikai koplyčių pamatus bei pradėjus statyti mūrinius vartus, kun. Julius Baltušis iškeliavo pas Viešpatį. Keletą metų statybos darbus

tęsė jo įpėdinis kun. Raimundas Varaneckas, o kryžiaus kelio statybas baigė kun. Kęstutis Latoža. Taigi šiandien Vilniaus Kalvarijų kryžiaus kelias tęsiasi 7 km, o jį sudaro 35 stotys.

Po istorinės apžvalgos, dar norėčiau trumpai supažindinti jus, mieli skaitytojai, ir su pačia bažnyčia, o tiksliau - su jos architektūra.

Bažnyčios interjerui, kurį puošia sienos tapyba, molbertinės kompozicijos bei skulptūros, yra būdingas rokokinis stilius. Bažnyčia yra ypatingos - kryžiaus formos. Didysis altorius yra kulminacinis kryžiaus kelio taškas. Jame regime nukryžiuotojo atvaizdą, antrajame altoriaus tarpusnyje – Konstantino motiną, šv. Eleną su kryžiumi, primenančiu Kryžiaus Atradimo bažny-

čios titulą.

Pagal legendą, šv. Elena nuvykusi į Jeruzalę rado šv. Kryžių. Visa ši istorija yra pavaizduota freskose, nutapytose ant bažnyčios skliautų. Freskose virš langų nutapytos Kristaus žemiškojo gyvenimo scenos. Didžiojo altoriaus dešinėje saugomas relikvijorius su šv. Kryžiaus dalele. Ši relikvija Kalvarijų bažnyčioje pagerbiama jau nuo XVIII a. Tiesa, 1960 m. relikvija buvo dingusi, tačiau 2002 m. Dievo Apvaizdos dėka gražinta.

Pasisukus į didžiojo altoriaus kairiąją pusę išvysime puošnią sakyklą, kurios viršuje puikuojašis Gerojo Ganytojo skulptūra, apatinėje sakyklos dalyje matome keturių evangelistų simbolius, o po sakykla galime pamatyti Jėzaus Kristaus krikšto Jordano upėje sceną, nurodančią esant čia krikštyklą.

Kairysis altorius yra skirtas Marijos garbei, jame pavaizduota Marijos monograma. Dešinysis altorius skirtas Jėzaus garbei, jame - kenčiančio mūsų Viešpats Jėzaus Kristaus atvaizdas.

Ties čia ir norėčiau baigti mūsų trumpą pažintinę kelionę po Vilniaus Kalvarijų apylinkes ir bažnytėlę. O baigti norėčiau tokiais žodžiais: „Bet aš niekuo nesigirsiu, nebent mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus kryžiumi, dėl kurio pasaulis man yra nukryžiuotas ir aš pasauliui“ (Gal. 6,14).

KUNIGAS PAGAL DIEVO ŠIRDĮ

Klierikas Juzef

ARSO KLEBONAS

Žanas Mari gimė 1786 m. gegužės 8 dieną neturtingų valstiečių šeimoje, gyvenančioje netoli Liono esančiame Dardili kaimelyje. Būdamas jau ketverių metų mėgo lankyti bažnyčią. Vaikystėje kartu su kitais kaimo vaikais ganydamas gyvulius, jis atsisirdavo nuo jų, trokšdamas pasimelsti. Tokiam Jo troškimui būti su Dievu be abejo turėjo įtakos šeimoje puoselėtas pamaldumas. Pirmosios Komunijos Žanas Mari dėl Revoliucijos priėjo slapta, Ekiuli miestelio vieno namo kambaryje. Kad nekiltų joks įtarimas, prieš langą buvo pastatytas vežimas su šieniu. Jau tuo metu Žanas Mari pajuto savyje troškimą būti kunigu.

Skaityti ir rašyti Žanas Mari išmoko būdamas septyniolikos, nes parapijinės mokyklos buvo uždarytos. Baigęs pagrindinę mokyklą, atidarytą Dardili 1803 m., Žanas Mari mokėsi Ekiuli. Vietinis klebonas, labai pamaldus kunigas, mokė jį lotynų kalbos. Mokslą reikėjo nutraukti, nes buvo šaukiamas atlikti karo tarnybą, bet dėl sunkios ligos, kuria susirgo atėjęs į kariuomenę, negalėjo jos užbaigti. Sugrįžęs pas savo mokytoją, kunigą Balė, Žanas Mari įstojo į Liono Didžiąją kunigų seminariją. Tačiau mokytiis sekėsi jam labai sunkiai. Laikant egzaminus jo žinios buvo įvertintos kaip nepakankamos. Seminarijos vadovybė nusprendė jį atleisti iš seminarijos, tačiau kunigo Balė padrašinimų ir pastangų dėka, Žanas Mari gauna kunigystės šventimus. Pirmuosius trejus metus po šventimų jis buvo Ekiuli vikaru. Būdamas šalia didžio žmogaus, jaunas kunigas sėmėsi kunigiško gyvenimo patirčių. Mirus kunigui Balė, Žanas Mari buvo paskirtas klebonu į Arso kaimelį.

Atvykęs į Arsą Žanas Mari susidūrė su krašto bei jo gyventojų

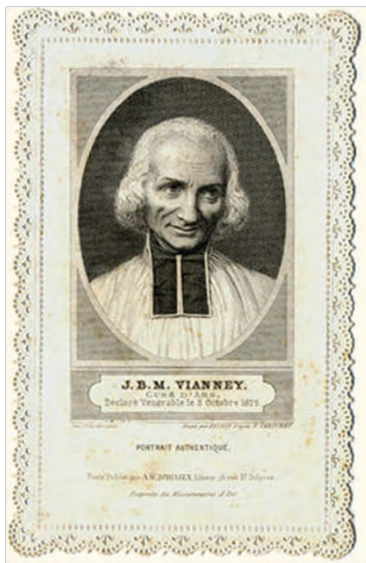

dvasiniu bei materialiniu skurdu. Sekmadienio Mišioms susirinkdavo vos keli žmonės. Savo ataskaitoje vyskupui Žanas Mari rašo: „Sakramentus praktikuoja tik moterys, merginos ir vaikai, kuriuos privedžiau prie Komunijos. Vyrai – ir šeiminkai, ir tarnai – jų vengia. Vis dėlto pamaldas lanko gana uoliai... mokyti vaikus katekizmo darosi labai sunku dėl jų bukumo ir negabumo, didžiama jų

nuo gyvulių skiriasi tik tuo, kad yra krikštyti“ (Jean Marie Vianey „Arso klebonas: trumpa gyvenimo istorija“). Tokia padėtis visgi kunigo Žano Mari neišgąsdino. Jis degė uolumu dėl Viešpaties, todėl, nuo pat atvykimo į Arsą pradžios, jis ėmėsi gaivinti žmonių sąmonę, kad jie iš naujo atrastų kelią link Dievo. Prie misijos vaisingumo prisidėjo ir paties klebono pavyzdys. Jis valandų valandas leido melddamasis prie Švč. Sakramento, uoliai darbuosi klausykloje, steigė ir globojo įvairias mokyklėles, prieglaudams, gyveno asketišką gyvenimą. Lankydamas parapijiečius kalbėjosi su jais atvirai bei draugiškai.

Pajutę ganytojišką rūpestį, jo pamokslų paprastumą bei nuoširdumą, Arso gyventojai vis labiau glaudėsi prie bažnyčios. Bažnyčios gyvenimas pamažu atsinaujino. Tačiau Žanui Mari vis dar buvo neramu, nes ne visi atsiliesė į Kristaus meilę. Žanas Mari sau priekaištavo, jog tai jo kaltė, jog per mažai meldėsi bei atgailavo už tuos žmones, jog yra netinkamas vadovauti parapijai. Nusivylęs savo darbu Arso klebonas kreipėsi į vyskupą prašydamas jį perkelti į kitą parapiją.

Vyskupui nesutikus, Žanas Mari nusprendė bėgti iš Arso, tačiau vyskupui pareikalavus sugrįžti, Arso klebonas pakluso. Kunigo Žano Mari gyvenimo būdas ne visiems buvo suprantamas, net ir kunigų tarpe. Vieni jam priekaištavo, kiti laikė jį keistuoliu. Bet buvo ir tokių, kurie matė jame šventumo paveikslą ir rodė jam deramą pagarbą. Po kurio laiko garsas apie klebono uolumą pasklido už Arso ribų. Sužavėti klebono asmenybe, į Arsą atvykdavo vis daugiau žmonių su juo susitikti, trokšdami prieiti pas jį išpažinties. Dėl minių antplūdžio Žanui Mari klausykoje tekdavo praleisti ilgas valandas. Neretai suvargęs jis dejavo klausykoje: „Nusidėjėliai užmuš nusidėjėlių“ (Jean Marie Vianey „Arso klebonas: trumpa gyvenimo istorija“). Pernelyg griežta askezė nualino ir taip jau išsekusį organizmą, galiausiai Arso klebonas ėmė jausti galvos bei skrandžio skausmus. Prie kūno kentėjimų prisidėjo ir dvasiniai: baimė būti neišganytam dėl atsakomybės už jam patikėtas sielas neturėjimo, paskutiniojo teismo baimė. Trisdešimt penkerius metus Žaną

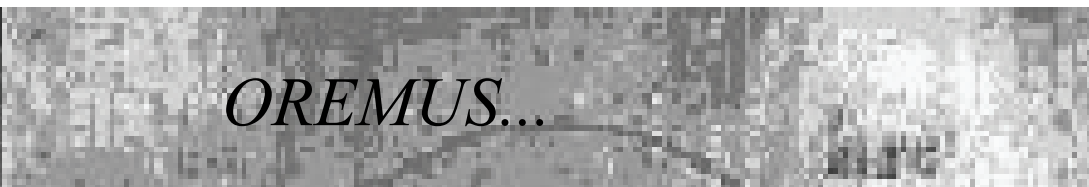

Mari persekiojo šėtono puolimai, neleidami jam pailsėti nei keletą valandų. Visus tuos išbandymus Žanas Mari suprato kaip atsiteisimą Dievo teisingumui už jo paties kaltes, už nusizengimus tų, kuriems duodavo išrišimą.

Šventasis Žanas Mari Vianėjus, klausyklos Auka bei už nusidėjėlius kenčiantis kankinys, mirė 1859 m. rugpjūčio 4 dieną, sulaukęs 73 metų amžiaus. Laidotuvių iškilmėse dalyvavo apie 300 kunigų bei 6000 tikinčiųjų. Jo palaikai buvo palaidoti vietos bažnyčioje. 1865 m. toje vietoje pradėtos bazilikos statybos. 1905 m. popiežius Pijus X-asis paskelbė Žaną Mari Vianėjų palaimintuoju, o Pijus XI-asis – šventuoju. Tuo pačiu 1929 m. Žanas Mari buvo paskelbtas klebonų globėju, galbūt todėl šv. Žanas Mari Vianėjus labiau žinomas kaip Arso klebonas. Minint 100-ąsias jo gimimo dangui metines, popiežius Jonas XXIII-sis išleido atskirą encikliką *Sacerdotii*

nostrī primordia, skirtą šio šventojo asmenybei prisiminti. Ikonografijoje šis šventasis pristatomas dėvįs dvasininko rūbais, su stula ant kaklo ir brevijoriumi rankose..

nostrī primordia, skirtą šio šventojo asmenybei prisiminti. Ikonografijoje šis šventasis pristatomas dėvįs dvasininko rūbais, su stula ant kaklo ir brevijoriumi rankose..

Šv. Arso klebono Meilės Aktas

Aš noriu mylėti Jus, o mano Dieve, ir mano vienintelis troškimas yra mylėti Jus iki paskutiniojo savo gyvenimo atodūσιο.

Aš myliu Jus, o Dieve begaline Meile, ir norėčiau geriau mirti Jus mylint, negu nors vieną akimirką gyventi Jūsų nemylint.

Aš myliu Jus, o mano Dieve, ir trokštu dangaus, kad tik turėčiau laimę Jus tobulai mylėti.

Aš myliu Jus, o mano Dieve, ir būgštauju pragaro, nes neturėsiu jame saldžios paguodos Jus mylėti.

O mano Dieve, jeigu mano liežuvis negali nuolat kartoti, kad Jus myliu, tuomet aš trokštu, kad mano širdis tai kartotų su kiekvienu mano įkvėpimu.

Ak! Suteikite man

malonę kentėti Jus mylint, Jus mylėti kenčiant ir vieną dieną atiduoti dvasią Jus mylint ir jaučiant, kad Jus myliu.

Ir kuo labiau aš artinuos prie savo pabaigos, tuo labiau aš prašau Jūsų pagausinti mano meilę ir ją išstbulinti.

Amen.

Iš prancūzų k. vertė klierikas Dovydas

Širdy, kuri myli Dievą, visada pavasaris

Šv. Arso klebonas

IŠ KLEBONIJS PALĖPĖS...

Aš esu katalikas

Tai buvo po mūšio pas Varną, kai turkų sultonas sumušė lenkų kariuomenę.

Išdidžiai jojo turkų sultonas ant juodo žirgo, o užpakaly jo ėjo virtinė surištų vergų, už kuriuos tikėjosi gauti didelį išpirkimą. Prisiartinęs prie stovyklos, valdovas pastebėjo žolėje miegantį apdriskusiais rūbais berniuką.

- Tuoju atveskite ši valkatą pas mane! — rūšiai įsakė kareiviams sultonas. Vaikinas staiga prikeltas išsigando ir pradėjo šaukti. Nuvedė jį pas sultoną, kuris įkyriai žiūrėdamas į išdžiūvusį berniuko veidą, paklausė:

- Koks tavo vardas?

- Gerardas

- Iš kur atėjai?

- Iš namų.

- Ar pats vienas?

- Ne, su savo teveliu; jis yra karaliaus dvariškis.

- O kur yra tavo tėvas?

- Turbūt žuvo pas Varną.

- Kiek tau metų?

- Dvylika.

- Kodėl esi taip apiplyšęs? Juk karaliaus dvariško sūnui reikia gražesnius rūbus vilkėti!

- Veržiausi per krūmus, bridau balomis, tai ir susiplėšiau.

- Vaike, tu man patinki. Paimsiu tave už tarną, o dabar gausi gerus pietus.

- O, dėkui, esu labai išalkęs.

- Aš apvilksiu tave brangiais ir gražiais drabužiais ir liksi geru sultono tarnu ir pranašo sūnumi.

- Ką tai reiškia pranašo sūnumi?

- Būsi muzulmonas.

- Ne, pone, tuo būti negaliu, nes esu katalikas.

- Daugiau tu nebūsi kataliku.

- Ne, kataliku liksiuos per amžius, nes per krikštą gavau neišdildomą ženklą (žymę).

- Tu būsi laimingas kaip ir visi mano tarnai: gražiai vilkėsi ir būsi sočiai ir gardžiai pavalgęs. Išsižadėk savo tikėjimo!

- O ne! Ką aš turėčiau po mirties sakyti Dievui, kuris mane teis?!

- Jeigu atsisakysi, liepsiu numarinti badu.

- Nors turėčiau ir mirti, nebijau, nes Dievas mano sielą paims į amžinų džiaugsmų ir laimės šalį.

- Tad mirk neklauzada! - Tuos žodžius taręs, žiaurus sultonas pakėlė ranką su išlenktu kalaviju ir sušvytravo viršum berniuko galvos.

Esu katalikas! Viešpatie, priimk mano sielą! - kartojo vaikas. Bet kalavijas nepalietė jo galvos. Vargšas pravėrė akis ir pažvelgė į sultoną. Sultonas su nepaprastu nustebimu žiūrėjo į jauną drąsuolį. Pagaliau jis pasišaukė savo tarnus ir liepė atvesti vieną vergą. Tarė:

- Pasiimk ši narsų berniuką ir nuvežk į jo tėvynę.

Jeigu jūs būtumėt buvę, kaip šis vaikas, nebūtume jūsų pavergę.

Vaikas ir vergas džiūgaudami leidosi į kelionę. Kai turkų sultono stovykla dingo iš akių, vergas apsikabino berniuką ir pravirko džiaugsmo ašaromis. Tas vergas buvo tikras berniuko tėvas. Taip Dievas atsilygino berniukui, kuris drąsiai išpažino savo tikėjimą.

Gaudencijus

(Iš "Pranciškonų pasaulis", 1936 m. Nr. 9)

Maldininkų kelionė Šiluvon

Kauno Pranciškonai iš Vytauto D. bažnyčios rengia šiemet **traukiniu** procesinę maldininkų

kelionę į Šiluvos atlaidus.

Iš Kauno gelžkelių stoties maldininkai **prekiniais vagonais** išvyks rugsėjo 7 d. vakare (tiksliai išvykimo valanda bus paskelbta vėliau), o grįš atgal į Kauną rugsėjo 10 d. rytmetį. Kaina ten ir atgal 10 litų. Bilietus reikia įsigyti iš anksto, bent savaitę prieš kelionę.

Bilietai gaunami Kauno Pranciškonų vienuolyne,

Uosto g. 6 ir prie Vytauto D. bažnyčios.

Rengėjai

KALBOS KULTŪROS PRIEANGIUOS

(...) Kadaise mūsų seneliai puošdavo Kristaus velykinį *grabą*, paskui mūsų tėvai, versdami lenkišką terminą *grób Panski*, kuris reiškia *Viešpaties kapas*, jį supainiojo su rusišku/baltarusišku *grob*, reiškiančiu *karstą*, ir pradėjo puošti *velykinį karstą*, nors žinoma, kad Kristus buvo palaidotas susuptas į drobules, be karsto, ir lotynų k. žodis *sepulchrum* reiškia *kapą*, ne *karstą*. Taigi vartotinas terminas *velykinis Kristaus kapas*.

Kitas įsigalėjęs apsirikimas neapdairiai verčiant iš lenkų kalbos: *rachunek sumienia - sąžinės sąskaita*. Mat lenkiškas žodis *rachunek* turi kelias reikšmes: *skaičiavimas* (pvz., diferencialinis/integralinis), *sąskaita*, *planai*, *viltys*, *perspektyvos*, o lietuviškasis *sąskaita* - tik *atsiskaitomasis dokumentas*. Versdami lotyniškąjį terminą *examen conscientiae*, turime *sąžinės apyskaitą, patikrinimą* (kaip Liturginiame maldyne), o pagal naujausią polinkį - *sąžinės patikrą*.

Turėtume aiškiai skirti *pašventinti* kryžių, rožinį, paveikslą, kalėdaičius, Velykų valgius, butą, vėliavą (neleidžiama šventinti vėliavos, kurioje nėra religinės simbolikos!) ir *išventinti* diakoną, kunigą, vyskupą. Iššventinimas - tik asmenims, neatšaukiamas ir nepakartojamas.

Dogminį bei asketinį lotynišką terminą *praesentia* dažnai randame be niekur nieko išverstą *buvimas*, bet to per maža. Posakis „Dievo *buvimas* mane stiprina“ paprastai byloja apie paties Jo *egzistavimo* poveikį. *Praesentia* - tai *buvimas čia pat, akivaizda, artumas,*

artuma. Dievo *artuma* mane stiprina! Tai atmintina vertėjams: italų k. *presenza*, pranc. *présence*, angl. *presence*, vok. *Anwesenheit* ir *Gegenwart*, lenk. *obecnosc*, rus. *prisustvije*.

Nereikėtų keisti nusistovėjusių taisyklingų terminų: bažnyčios *didžiosios durys*, *didžioji nava*, *didysis altorius*, ne *centrinės*, *centrinė*, *centrinis*. *Oratio mentalis* - *minties malda*. Vienoje naujai išleistoje knygoje vartojamas terminas *proto malda* neteiktinas; jis perša sausą racionalumą, o ne apskritai dvasios, minties veikimą.

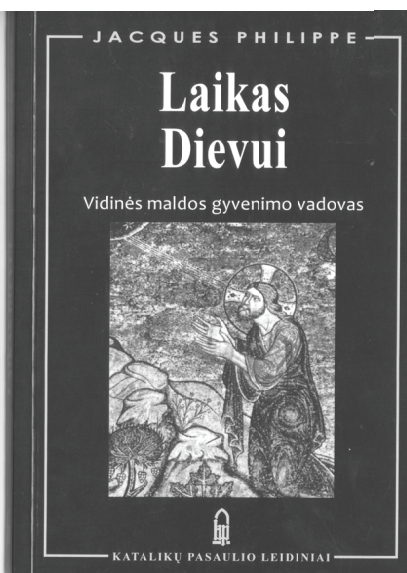
Taip pat palaikytinos nusistovėjusios bibliinių vardų formos ir jų tarimas: *Mykolas*, *Rapolas*, *Gab-rie-lius*, *Da-nie-lius*, ne *Gab-ri-eli(u)s*, *Da-ni-eli(u)s*. Gyvojoje kalboje neprigiję bibliiniai vardai vartotini pagal jų klasikinę formą: *E-ze-chi-elis*, *Sa-la-ti-elis*.

Liturginiame maldyne išspausdinti giedamieji tekstai yra sutikrinti su muzikais, todėl būtų prasminga ir jų nekaitaloti. Pavyzdžiui, Visų Šventųjų litanijoje yra du atsakai. Vienas: *libera nos, Domine — gelbėk mus, Viešpatie!* Antras: *te rogamus, audi nos - meldžiam Tave, išklausyk mus!* Lotyniškai nepridėta *Domine*, ir lietuviškai nereikia *Viešpatie*. Rengiant Liturginį maldyną a.a. kunigas Petras Palšis atkreipė dėmesį, kad, pridėjus *Viešpatie*, darosi sunkiau giedoti ir klaidingai kirčiuojama: *išklausyk mus*. (...)

(kun. V. Aliulis MIC, Bažnyčios žinios, 2006, Nr. 17)

KNYGŲ LENTYNOJE

Jacques Philippe
 „Laikas Dievui: vidinės maldos gyvenimo vadovas“, - Vilnius, Katalikų pasaulio leidiniai, 2008

Kai meldžiamės pabuvojame danguje. Iš tikro. Su-

sitikdami su Tėvu esančiu danguje negalime tuo pačiu neižengti į dangų. Apaštalas Paulius dar mums galėtų paantrinti, kad Kristus dabar sėdi Dievo dešinėje (plg. Kol 3, 1), todėl maldoje visada pakylame į dieviškas aukštybes. Tačiau pristatydamas šią knygą, galiu pasakyti, kad tai labai žemiška knyga, kalbanti apie kasdienį, įprastą, daug atsidavimo reikalaujantį maldos darbą. Tai knyga, prasklaidanti kai kurių iliuzijų debesis. Todėl ją drįstu siūlyti, nes tik gerai įsispyrę į žemę pajėgsime kasdien pabūti su Tėvu, esančiu danguje, ir Kristumi, sėdinčiu Jo dešinėje.

SEMINARIJOS KRONIKA

2009 08 28 Iš visų pakampių sugužėjome į seminariją. Rektorių skaitė įvadinę paskaitą, kurios metu palinkėjo ilgiausių-trumpiausių, laimingų, vaisingų ir Dievo palaimos metų. Klierikai greitai suprato, kad su mokslu tai tikrai nieko bendra negali turėti.

08 31 – 09 01 Tradicinė seminarijos mokslo metų pradžios piligriminė kelionė. Šį kartą - pal. Jurgio Matulaičio pėdomis. Eidami maldomis bei giesmėmis šlovinome Dievą. Abejingų pašaliečių šiai eisenai neliko: vieni sveikino, kiti susidomėję žiūrėjo, o antai vienas Marijampolės pilietis taip energingai su mumis labinosi, jog vos neiškrito iš riedančio automobilio. Jaunuolis leido labai keistus garsus ir rodė dar keistesnius gestus. Ko gero būta charizmatiko ir dar Dvasios pagavoje.

Antrąją dieną, visi kas netingėjo, dalijosi su mumis pastoraciniais ypatumais. Tarp netingėjusiųjų: Vilkaviškio vyskupijos vyskupas Rimantas Norvila, vyskupas emeritas Juozas Žemaitis, prelatas Vytautas Gustaitis, monsinjoras Vytautas Kazys Sudavičius ir kiti reikšmingi asmenys.

09 05 Mokslo metų inauguracija. Kartu su kunigais svečiais ir dėstytojais šventėme Šv. Mišias, kurias celebravo Jo Em. Kardinolas A. J. Bačkis. Pamokslo metu jis priminė kunigų metų globėjo šv. Arso klebono pavyzdį. Po šv. Mišių persikėlėme į konferencijų salę, kur išgirdome rektoriaus įžanginį žodį, klierikų atstovo Jaroslavo mintis, kun. Andriaus Šuškievič įvadinę paskaitą ir vyskupo Juozo Tunaičio palinkėjimus naujiems mokslo metams. Jų tiek daug ir įvairių, kad šešiais žodžiais tariant skambėtų maždaug taip: mokykis, mokykis ir dar kartą mokykis.

09 12 Dar viena seminarijos gyventojų piligrimystė iš Aušros vartų į Trakus kartu su Vilniaus arkivyskupijos jaunimu ir Lietuvos Jaunimo Dienų kryžiumi. Džiugu, kad seminaristai vis dar laikomi jaunimu. Žygio metu dalyviai ne kartą buvo raginami pailsinti dešinės rankos nykštį ir patausoti savo mobilųjį telefoną, bei aktyviai jungtis į Dievo šlovinimą. Trakuose šv. Mišias celebravo ir pamokslą sakė Jo Em. Kard. A. J. Bačkis. Jis pasidžiaugė jaunimu ir gražia piligrimystės tradicija. Kardinolas kvietė šią patirtį tęsti ir toliau kasdienybėje – per Dievo Žodį, maldą ir sakramentus. Štai ir mes kas rytą leidžiamės kelionėn: iš kambarėlio į koplyčią, iš jos į valgyklą, iš ten - į auditorijas, tada vėl koplyčion, kambarėlin, valgyklon... Kilometrų - ne trisdešimt, bet vis šis tas...

09 18 Šiemet net 18-a klierikų panorą patirti seminarijos grybavimo ypatumus, kai kurie jų – pirmą kartą. Neturintys įgūdžių gūdžioje Labanoro girioje, kaip ir reikėjo tikėtis, pasiklydo, bet maldų ir broliškumo dėka buvo atrasti ir šie ypatingieji „grybai“ - pradinukai. Kita vertus, juk žodis grybauti ne visada reiškia rinkti grybus. Grybauti, tai - ir gelbėti pasiklydusį draugą, įsibristi į pelkę ir ką nors į ją privilioti, kad šlapias liktum ne vienas. Grybauti – tai taip pat ir dainuoti ar saugoti automobilį. Trumpai tariant, grybauti – tai kaip ir gyventi... Pakerėti miško dvasios namo grįžti neskubėjome, o grybais pasigirti nebuvo gėda. Kažkodėl seselės ir virėja labai nedžiūgavo. Nesuprantu, juk grybai – taip gražu...

09 21 Seminarijos kambarių laiminimas. Apsipratę, apsistatę ir apsitvarkę į savo kambarėlius pasitikome nuostabią viešnią - Šv. Dvasią. Piktajam teko nešdintis iš visų pakampių. Keista, bet vienas klierikas pastebėjo skuodžiant nelabąjį lauk ir pro rektorato duris. Šito negali būti, matyt, bus ką sumaišęs.

Parengė metraštininkas klierikas Arūnas

Redaktorius: Mozė Mitkevičius
Bendradarbis: Egidijus Tubelis
Fotografas: Danielius Narkun

TEESIE
Šv. Juozapo kunigų seminarijos leidinys

2009 – 2010 / 1 (52)

Mūsų adresas:

Vilniaus šv. Juozapo kunigų seminarija
Kalvarijų g. 325
LT – 08420 Vilnius
tel. (8 – 5) 279 62 77
www.seminarija.lt